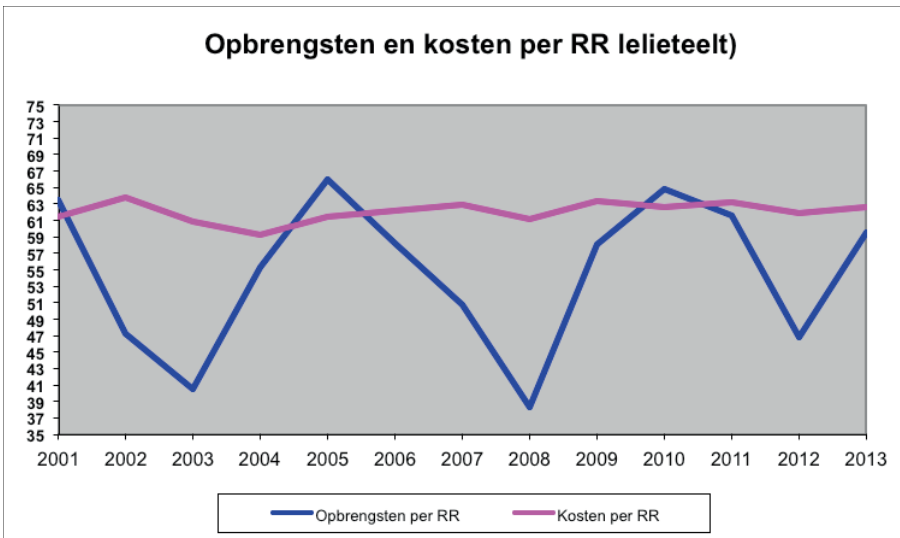

Lelieteelt en arbeidskosten bedrijfseconomisch bekeken

Jaarlijks stelt Flynth adviseurs en accountants bedrijfsrapporten samen voor bloembollenbedrijven en -kwekerijen. Daarin worden bedrijfseconomische opbrengsten en kosten geanalyseerd, waarna ze in een bedrijfsvergelijkend overzicht anoniem met elkaar worden vergeleken.

Tekst: Hans Tesselaar

In dit artikel staan de bedrijfseconomische resultaten centraal van bedrijven die lelies telen. Deze bedrijven worden ingedeeld in een aparte groep waar de bedrijfsresultaten goed met elkaar zijn te vergelijken. Het blijkt dat bedrijven die hoofdzakelijk voor een belangrijk deel lelies in hun assortiment

voeren, 2013 bedrijfseconomisch weliswaar hebben afgesloten met een klein verlies maar dat de weg naar herstel zich heeft ingezet. De cashflow-ontwikkeling is met € 8,87/RR acceptabel. Uit de eerste waarnemingen over 2014 blijkt dat het herstel zich doorzet en dat deze groep van bedrijven in 2014 bedrijfseconomisch weer zwarte cijfers produceert met een verbeterde cashflow ten opzichte van 2013. Bovenstaande

grafiek geeft de resultaten weer over 2001-2013. De grafiek laat zien dat bedrijfseconomisch de lelieteelt vanaf 2001, met uitzondering van de jaren 2005 en 2010, gemiddeld genomen fors verlieslatend is geweest. De blauwe lijn van de gemiddelde opbrengsten laat een grillig verloop zien, de roze lijn van de kosten is veel stabiel. De kosten liggen net boven de € 60,=/RR. Arbeidskosten maken een substantieel deel uit van de totale kosten. Het keuzebeeld van de individuele ondernemer op dit gebied zorgt voor rendementsverbetering of -verslechtering. In tegenstelling tot de zomergroep, waarin de tulpen zijn ondergebracht, dalen bij de groep leliekwekers de arbeidskosten per RR niet. Dat blijkt duidelijk uit de grafiek waarin de arbeidskosten in de kostprijs door de jaren heen zijn vergeleken tussen tulpe en lelie. Bij lelie is de bedrijfsgrootte in tien jaar sterk toegenomen: het gemiddelde areaal per bedrijf (voor eigen rekening en risico geteeld) steeg van krap 30.000 rr (43 ha) in 2004 naar ongeveer 47.500 rr (70 ha) tien jaar later.

De stijging is deels een gevolg van de schaalvergroting, maar wordt in de lelieteelt ook veroorzaakt door de opkomst van de tweejarige teelt en een toename van benodigde schubbenteelt en/of wachtbedden.

Bij de leliegroep zien we de arbeidskosten per RR niet of nauwelijks dalen ondanks de schaalvergroting. Belangrijk redenen hiervan zijn: Nadruk bij investeringen in machines ligt meer op capaciteitsvergroting dan op besparing op arbeid of arbeidskosten. De grootste stappen in arbeidsbesparing zijn genomen in de jaren voor 2004.

Mede door overheidsmaatregelen blijven de brutoloonkosten steeds stijgen. De schaalvergroting zorgt wel dat de betaalde arbeidskosten niet stijgen maar zorgt niet voor een daling van de arbeidskosten per RR. De schaalvergroting zorgt daarentegen wel voor een daling van de berekende arbeid per RR voor de ondernemer. Door de opkomst van tweejarige teelt worden de (arbeids)kosten verdeeld over een groter areaal. Met name de berekende arbeidskosten per RR dalen hierdoor.

Arbeidskosten maken een substantieel deel uit van de totale kosten en te maken keuzes of te nemen beslissingen kunnen het verschil maken in rendement. Bedrijven die een analyse op willen laten stellen of nadere informatie willen, kunnen contact opnemen met Hans Tesselaar (06-51429427/hans.tesselaar@flynth.nl) of Richard Schaft (0228-562004/richard.schaft@flynth.nl).

